

1. Referentie

Referentie	Van Der Straete, I., Put, J., Gekiere, W. & Geens, P. (2003). Scheiding of continuïteit tussen de gerechtelijke en de buitengerechtelijke jeugdbijstand: een fundamentele keuze. <i>Panopticon</i> , 24, (1), 31-47.
Taal	Nederlands
ISBN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In dit artikel worden twee denkpistes, wat betreft de problematiek van de informatieoverdracht tussen de gerechtelijke en buitengerechtelijke jeugdbijstand, verkend. Als eerste denkpiste neemt men het principe van de continuïteit tussen de gerechtelijke en vrijwillige jeugdbijstand. Als tweede denkpiste neemt men het principe van de scheiding tussen gerechtelijke en buitengerechtelijke jeugdbijstand onder de loep.

3. Trefwoorden

Thema ('s)	Politie & justitie, welzijn
Trefwoord(en)	Gerechtelijke jeugdbijstand, buitengerechtelijke jeugdbijstand, elektronisch dossier, principe van scheiding, principe van continuïteit, bijzondere jeugdbijstand

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Onderzoeker(s)	Instituut voor Sociaal Recht, K.U.Leuven Blijde Inkomststraat 19 3000 Leuven Tel: 016/32 54 14 of 016/32 54 00 Fax: 016/32 54 24

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wat is de wenselijkheid en de wettelijkheid van een gegevensuitwisseling tussen de vrijwillige en de gerechtelijke jeugdbijstand? Wat is de wenselijkheid en wettelijkheid van een principiële informatieoverdracht tussen de buitengerechtelijke en gerechtelijke jeugdbijstand? (continuïteit) Wat is de wenselijkheid en wettelijkheid van een principieel verbod op de informatieoverdracht tussen de buitengerechtelijke en gerechtelijke jeugdbijstand? (scheiding)
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Literatuurstudie
Onderzochte groep	/
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Continuïteit	De nadelen van informatiecontinuïteit zijn de volgende: beperkte openheid van de minderjarige en ouders ten opzichte van de consulent en delicate informatie wordt vrij toegankelijk voor een aantal partijen. Het voordeel is echter dat de minderjarige en zijn ouders het verhaal slechts éénmaal moeten brengen. Er moet gestreefd worden naar een evenwicht tussen eerbiediging van de rechten van de verdediging en de bescherming van de privacy van de betrokken partijen. Indien de continuïteit als principe wordt ingevoerd, moeten er voldoende juridische waarborgen zijn. Het kan namelijk nooit gaan om een absoluut beginsel omwille van een mogelijke schending van de privacy. De minderjarige en de ouders moeten op de hoogte gebracht worden van de informatieoverdracht en cliënten moeten van bij de aanvang van het proces hier volledig en voldoende over ingelicht worden. Objectieve gegevens moeten altijd kunnen overgedragen worden, tegen de overdracht van subjectieve gegevens moeten de minderjarige en zijn ouders zich kunnen verzetten, deze zullen dan niet meegedeeld worden aan de sociale dienst van de rechtbank. Er moet onderscheid gemaakt tussen informatie en de interpretatie van de consulent. Er mag enkel tussen de sociale dienst van het comité en de sociale dienst van de jeugdrechtsbank van een rechtstreekse gegevensstroom sprake zijn. Het principe van de continuïteit komt vooral in het vaarwater van het beroepsgeheim van de consulent en de wetgeving inzake verwerking van persoonsgegevens. Om problemen in verband met het beroepsgeheim te vermijden is het aangewezen een decretale basis te voorzien voor het principe van de continuïteit.
Scheiding	Een scheiding van informatie verhoogt de openheid en eerlijkheid van de minderjarige en zijn ouders ten opzichte van de consulent maar het is nadelig dat de sociale dienst van de jeugdrechtsbank haar onderzoek helemaal van nul moet opstarten, dit kan tot onbegrip en ongeduld leiden bij de minderjarige en zijn ouders. Aan het principe van de scheiding mag geen absoluut karakter toegekend worden. Ieder heeft het recht om in te stemmen met een mogelijke informatieoverdracht. De instemmingsvereiste is enkel van toepassing op subjectieve gegevens, objectieve gegevens moeten steeds kunnen doorgegeven worden. Er zijn drie momenten van instemming denkbaar: aan het begin van een gesprek, op het moment van doorverwijzing naar het Openbaar Ministerie en indien dit gevraagd wordt door de consulent van de sociale dienst van de jeugdrechtsbank gedurende de gerechtelijke fase. Het principe van de scheiding heeft verstrekende gevolgen voor het beroepsgeheim. Het is dan ook gewenst een decretale basis te creëren zodat het invoeren van de uitzondering op artikel 458 Sw mogelijk wordt.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Geens, P. (2003). Werken met vertrouwelijke gegevens in de welzijnssector. In Instituut sociaal recht K.U.Leuven (ed.). *Sociale bescherming op nieuwe paden. Liber memorialis Béatrice Van Bugghout*. Leuven: Universitaire Pers.

Geens, P. en Put, J. (2003). *Implementatie van het elektronisch dossier in de bijzondere jeugdbijstand. Gegevensverwerking in de integrale jeugdhulpverlening*. Onuitgegeven onderzoeksrapport. K.U.Leuven, Instituut voor Sociaal Recht.

Geens, P. & Van Der Straete, I. (2003). Privacy en informatie-uitwisseling. In J. Put, V. Verdeyen en G. Loosveldt (eds.), *Gebruikersrechten in de welzijnszorg* (pp 115-154). Brugge: die Keure.

Geens, P., Put, J., Gekiere, W. en Van Der Straete, I. (2002). Juridische knelpunten bij de invoering van het elektronisch dossier in de bijzondere jeugdbijstand. *Tijdschrift voor Welzijnswerk* 2002, (248), 32-44.

Put, J., Geens, P., Gekiere, W. en Van Der Straete, I. (2002). *De invoering van een elektronisch dossier in de bijzondere jeugdbijstand. Een juridisch onderzoek*. Onuitgegeven onderzoeksrapport. K.U.Leuven, Instituut voor Sociaal Recht.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee.

10. Samenvatting

In dit artikel buigt men zich over de problematiek van de informatieoverdracht tussen buitengerechtelijke en gerechtelijke jeugdbijstand. De twee pistes, namelijk scheiding en continuïteit tussen de gerechtelijke en buitengerechtelijke jeugdbijstand, worden open gehouden en beide verkend.

Voor beide pistes wordt afgewogen wat de voor- en nadelen zijn vanuit hulpverleningsperspectief. Eveneens worden de juridische waarborgen, die het toepassen van één van beide principes moeten mogelijk maken, op een rijtje gezet. Daar beide principes in aanvaring dreigen te komen met het beroepsgeheim en de wetgeving inzake verwerking van persoonsgegevens, wordt voor elk van beide principes de gevaren en mogelijke oplossingen hiervoor overdacht.

Het artikel besluit met enkele aan beide principes verwante, gemeenschappelijke elementen.